

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ
GAMINIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1143 2, 6, 9, 9², 9³, 9¹⁰, 9¹¹, 14, 14¹, 16, 18, 25 IR
26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**
(toliau – Projektas)
(TAP Nr. 19-1201(2)) TAIS Nr. 20-2102)

Nr.
Vilnius

Įvertinę pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. liepos 26 d. išvadoje Nr. NV-2179 pateiktas pastabas patikslinto Projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pritardami Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rašte pateiktai pastabai, atkreipiame dėmesį į tai, kad Projekto 2, 4 ir 5 straipsnių nuostatos, nustatančios, jog kokybės ir sudėties tyrimai apmokami iš akcizų įplaukų už tabako gaminius, nesuderintos su Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 3 straipsnio 2 dalimi, nustatančia, kad Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomos įmokos ir rinkliavos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, Valstybinio socialinio draudimo fondą, Privalomojo sveikatos draudimo fondą, Rezervinį (stabilizavimo) fondą, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondą, Garantinį fondą, Ilgalaikio darbo išmokų fondą, taip pat su Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 75 straipsniu, kuriame nustatyta, kad akcizai įskaitomi į valstybės biudžetą. Be to, formuluotė „apmokami iš akcizų įplaukų“ nėra aiški ir apibrėžta, todėl neaišku iš kokio laikotarpio ir kur pervestų įplaukų yra apmokami tyrimai, kur gautos įplaukos yra administruojamos. Be kita ko, neaiškumą ir galimą taikymo sudėtingumą praktikoje suponuoja pajamų, gautų iš akcizo mokesčio, išskirstymas į iš tabako gaminių ir į iš už elektroninių cigarečių skysčius gautas pajamas. Šiame kontekste pažymime, kad minėtam siūlomam teisiniam reglamentavimui nepritaria Finansų ministerija, kuri yra atsakinga už valstybės finansų politikos formavimą.

2. Jeigu Projekto rengėjai turi teisinių ir kitų argumentų neatsižvelgti į šios išvados 1 pastabą, tuomet siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą ir nuoseklumą, laikantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, (toliau – Rekomendacijos) 6.1 papunkčio nuostatų, jog teisės akto straipsnio ar punkto tekstas nekartojamas kituose straipsniuose ar punktuose, siūlytume Projekto 2, 4 ir 5 straipsnių nuostatas, susijusias su tyrimų apmokėjimu, dėstyti naujame Projektu keičiamo Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) straipsnyje (pvz. 6¹ straipsnis) arba Įstatymo 6 straipsnyje. Šiame kontekste taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad Projekto 4 ir 5 straipsnio nuostatos apie jų įtraukimą į Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro laboratorijų sąrašą yra įtvirtintos Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje, o apie draudimus laboratorijų priklausomybei ar kontrolei yra įtvirtintos Įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje.

3. Projekto 13 straipsniu keičiamo Įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nurodomi teisės aktų trumpiniai nesuderinti su Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunkčio nuostatomis, kad jei teisės akto, institucijos, pareigų ir pan. pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“.

4. Sistemiskai vertinant siūlomą teisinį reguliavimą, atkreipiame dėmesį į tai, kad teisinius padarinius gali sukelti tik ataskaitos pateikimas ar nepateikimas, todėl šiuo aspektu tikslintina siūlomo Įstatymo 9 straipsnio 12 dalies nuostata žodį „parengia“ pakeičiant žodžiu „pateikia“.

5. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Projekto 6 straipsnio 2 dalies nuostatos nėra suderintos su Įstatymo 9³ straipsnio 1 dalies nuostatomis dėl reikalavimo pateikti pranešimą prieš šešis mėnesius iki numatyto kiekvieno prekių ženklo ir kiekvienos rūšies elektroninės cigaretės ar elektroninių cigarečių pildyklės pirmojo pateikimo rinkai. Šiame kontekste kyla klausimas, kurio iš Įstatymo 9³ straipsnio 1 dalyje (6 mėnesiai po pranešimo) ir 5 dalyje (nuo pranešimo momento) nustatytų reikalavimų įvykdymas būtų pagrindas tiekti rinkai šiame straipsnyje minimus gaminius.

6. Taip pat kyla abejonių dėl siūlomų Įstatymo 9³ straipsnio 5 dalies ir 9¹⁰ straipsnio 4 dalies nuostatų, susijusių su informacijos paskelbimu Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nustatyta tvarka, atitikties atitinkamai Įstatymo 9³ straipsnio 4 dalies ir 9¹⁰ straipsnio 3 dalies nuostatomis dėl viešai prieinamos (skelbiamos) informacijos Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento interneto svetainėje.

7. Siekiant užtikrinti siūlomo teisinio reguliavimo aiškumą ir nuoseklumą, siūlytume pakartotinai įvertinti Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 9 ir 10 punktus, dėl draudimo atlikti juose nurodytus veiksmus ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais (9 punktą) ir vartojimui skirtais įrenginiais (10 punktą).

8. Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba iki 2020 m. lapkričio 1 d. yra įgaliota už Įstatymo nuostatų pažeidimus baudas skirti baudas už visus 9² straipsnio pažeidimus, Projekto 15 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos dėl Projekto 14 straipsnio 3 dalies įsigaliojimo yra netikslios ir nepagrįstos.

9. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Projekto lyginamajame variante yra netinkamai, nesilaikant Rekomendacijų 113.3 papunkčio reikalavimų, nurodomas Projektu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio pavadinimas.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas